

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838

E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

IZVEŠTAJ TEMPUS PROJEKAT RAZMENE STUDENATA

Fakultet Veterinarske medicine, kao deo Univerziteta Bolonja, je smešten dvadesetak kilometara od same Bolonje u mestu Ozzano dell'Emilia. Fakultet raspolaže brojnim amfiteatrima-učionicama (18), vežbaonama, salama za patologiju i disekciju, jednom računarskom (informatičkom) učionicom koja je studentima na raspolaganju od 8-16 časova. U sklopu fakulteta se nalazi i Klinika (Ospedale Didattico Veterinario), na kojoj se pored

Ospedale didattico veterinario

dijagnostike i lečenja pacijenata vrši i obuka studenata (praktični deo nastave). Na Klinici za male životinje nalazi se Apoteka (Farmacija) gde se nalaze zalihe svih lekova, kao i opreme za ambulante, bolnicu i hrana za pse i mačke. Pri uzimanju određenih lekova i stvari iz apoteke student (stažista, lekar) je dužan da zapiše koji lek je uzeo, koju količinu i da ostavi svoj potpis. Opioidni analgetici i anestetici se čuvaju u posebnoj (zaključanoj) delu apoteke i pravo da ih uzima ima samo lekar ili stažista. Pored klinike za male životinje, postoji klinika za velike život

inje, a fakultet poseduje desetine svojih konja, krava i koza. Operacione sale za male životinje se ne nalaze u sklopu klinike, već na samom Fakultetu. Operaciona sala za velike životinje se nalazi u sklopu klinike. Pored toga na fakultetu se nalaze prostorije studentske organizacije OMNIA UNIVERSITATIS. Ova studentska asocijacija je pokrenuta 1998. godine kako bi pomogla studentima u razmeni znanja i iskustava, a danas se bavi i organizacijom raznih kulturnih i sportskih aktivnosti.

Omnia universitatis

Nastava je podeljena u 10 semestara (zimski i letnji), a sastoji se iz predavanja i vežbi. Predavanja za studente nisu obavezna, već student sam bira koja će predavanja pohađati, u skladu s ličnim interesovanjima i afinitetima. Sjajno je što svaki student, bez obzira na kojoj je godini studija, ima mogućnost da određenu oblast interesovanja stavi ispred ostalih, što podrazumeva da prati profesora na intervencijama, predavanjima i uopšte radu. Dakle, ukoliko je

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838

E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

student druge godine pokazao sklonosti ka ortopediji ima otvorenu mogućnost da sa profesorom ortopedije provodi svo vreme, prati ga na intervencijama, ambulanti, operacijama, vizitama...Vežbe su obavezne za svakog studenta. Ispitni rokovi su sledeći: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julsk, septembarski i oktobarski. Ispiti se polažu usmeno, pismeno i praktično, s' mogućnošću kombinacije sva tri oblika. Prijava ispita i sve aktivnosti se obavljaju preko unibo portala. Kada student odsluša predmete s' svih 10 semestara ima pravo da aplicira za mesto na studentskoj radnoj praksi (rotacije). Radna praksa se vrši iz sledećih oblasti: patološka anatomija; klinička praksa koja je podeljena dalje na kliničku hirurgiju velikih i malih životinja, velike životinje, interna medicina i reprodukcija životinja; profesionalna praksa iz higijene, inspekcije i deklarisanja životinjskih namirnica; profesionalna praksa iz infektivnih bolesti i praksa iz zootehnike. Prijave za profesionalne treninge i pravljanje radnog plana se takođe vrše preko internet portala. Za svaku rotaciju postoji određeni broj mesta, pa se prijave vrše po nekoliko meseci unapred. Evidencija prisustva studenta na rotacijama se beleži u knjizi rotacija koju student dobija. U njih profesor stavlja potpis i datum, kojima potvrđuje prisustvo studenta na vežbi.

U periodu od 15.10.2014. do 08.01.2015. pohađala sam tri profesionalna treninga i to sledećim redom: 19.10.2014. do 01.11.2014. patološka anatomija i nekroskopija, 01.11.2014. do 01.12.2014. praksa iz hirurgije i 01.12.2014. do 01.01.2015. praksa iz interne medicine malih životinja. Od 01.01.2015. do 08.01.2015. volontirala sam na Klinici za male životinje i bavila se internom medicinom pasa i mačaka.

Profesionalni praktični trening iz patološke anatomije

Za ovaj praktični trening odgovorno lice je bila prof. dr Maria Morini, koja je vodila kompletan trening. Na prezentacijama smo imali priliku da slušamo i prof. dr Giuseppe Sarlija i prof. dr Giuliana Bettinia.

Na ovoj rotaciji je postojala jedna jedina grupa od 8 studenata. Podela na više manjih grupa se vršila samo kada su rađene nekroskopije. Tada je na jednom lešu radilo po dvoje studenata.

Ova rotacija se sastojala iz više različitih naučnih postupaka. Svaki dan se sastojao iz niza različitih kliničkih slučajeva koje studenti treba da protumače sa patološkog i patohistološkog stanovišta, dolazeći do zaključka šta je dovelo do uginuća životinje. Na prezentacijama su dati opšti podaci i anamneza životinje, fotografije obdukcije i organa relevantnih za slučaj, kao i slike histoloških preparata. Mikroskopske pločice su uvek bile dostupne studentima za posmatranje pod svetlosnim mikroskopom. U toku analize studentu je dozvoljeno da se služi literaturom i atlasima koji se nalaze u učionici. Najčešći nalaz su bili mastocitomi, karcinomi i generalno neoplazije, dok se o degeneracijama i ostalim patološkim stanjima manje govorilo.

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITA DI BOLOGNA

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838

E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

U zavisnosti od toga da li postoje raspoloživi leševi, kao i odgovarajući broj istih, radili smo nekroskopije jednom ili dva puta nedeljno. Disekcija je vršena u sali za obdukciju, koja se koristi i kao sala za vežbe iz anatomije. Za razliku od patologa na našem univerzitetu, ovde profesori nakon skidanja kože i pregleda potkožnog tkiva otvaraju abdominalnu šupljinu, a ne torakalnu, kako smo mi na matičnom fakultetu naučili. Nakon abdomena otvara se pelvis, a zatim grudna duplja i na kraju glava. Organi se vade

standardnim postupcima i pregledaju. Svaki postupak i opis organa se moraju zabeležiti u obdukcioni protokol. Sve vreme se u Sali nalazi 5-6 računara koji služe samo za patologiju i obdukcione protokole. Sva oprema za obdukciju (beli mantili, rukavice, naocare, gumene čizme, nazuvice itd) nalaze se u svlačionicama i dostupni su svakom studentu.

Poseban vid vežbi se radio samo na organima i sistemima organa koji su već odstranjeni iz šupljina i postavljeni na stolove. Radi se o srcu i plućima, samo srcu i bubrezima koji su postavljeni na sto sami ili s' kompletnim urinarnim traktom. Zadatak studenta je da uoči patološke promene, opiše promene, uradi diferencijalnu dijagnozu i na kraju odgonetne uzrok smrti.

Evidencija studenata se vrši na već pomenut način. Student u svoju svesku rotacija nakon svakog radnog dana dobija profesorov potpis kao dokaz da je odradio dan. Student tokom vežbi ne hvata beleške, ne zapisuje ništa u svoje lične beleške i dokumenta. Ukoliko ga neki slučaj posebno interesuje ima mogućnost i pristup da uvek pregleda obdukcione protokole.

Ova rotacija je na raspolaganju studentima tokom cele godine, a traje dve nedelje.

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITA DI BOLOGNA

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838
E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

Jednaodsalezahirurgiju

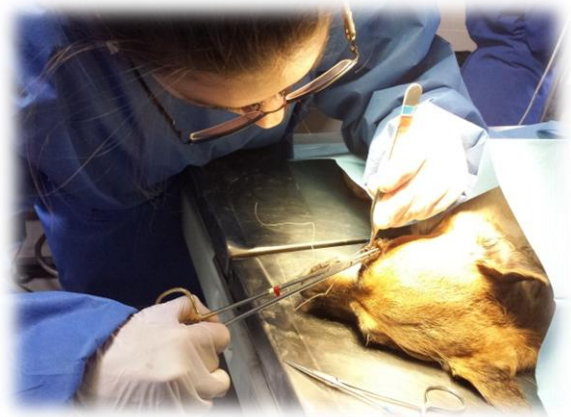
Profesionalni praktični trening iz hirurgije

Praksa iz hirurgije je bila podeljena na sledeće celine: ortopedija domaćih životinja, specijalna hirurgija domaćih životinja, prva pomoć-urgentna hirurgija i anestezija.

Na ovoj rotaciji je bilo 14 studenata podeljenih u tri grupe (4, 5, 5). Grupe su bile sledeće: anestezija, hirurgija 1 i hirurgija 2. Na svakih deset dana se vršila zamena (grupa anestezija prelazi u hirurgiju 1, hirurgija 1 u hirurgiju 2 itd).

Odgovorna za ovu praksu bila je prof. dr Stephania Pinna, specijalista ortopedije. Kod nje smo mogli da vidimo operacije i intervencije saniranja jednostavnih i složenih fraktura, kao i zahvate na tetivama i meniskusima. Pored rada u sali, sa prof. Pinnom smo često provodili vreme u ambulanti i u vizitama, kao i na radiografiji.

Prof. specijalista neurohirurgije Luciano Pisoni nas je podučavao o intervencijama i hirurgiji kičmenog stuba, najčešće intervencije su bile lumbalne i cervikalne diskushernije malih pasmina pasa. Sa njim je uvek radila Sara del Magno, koja je svoj savršeni engleski iskoristila kako bi ERASMUS studentima i nama na TEMPUS-u pomogla da razumemo sve procedure.

Prof. Ombreta Capitani, specijalista hirurgije neoplazija i tumora, radila je odstranjivanja mastocitoma, lipoma, hondrosarkoma itd. Na svojim operacijama preferira korišćenje kautera i daje mu prednost u ovoj oblasti hirurgije.

Deo iz anestezije nam je predavala prof. dr Monika Joechler. Profesorica koja je najviše truda i pažnje posvetila studentima i sticanju njihovog praktičnog znanja. Kod nje smo imali priliku da učimo o premedikaciji, uvođenju i održavanju anestezije, kao i uvođenju životinje u istu. Intravenozne katetere i trahealni tubus su studenti imali priliku sami da postavljaju, kao i da vrše monitoring stanja pacijenta tokom cele operacije. Sa prof. Joechler smo imali priliku da vežbamo kantotomiju i operacije neoplazmi očnih kapaka na leševima. Ove vežbe su održavane u maloj sali za disekciju, a na svakoj životinji radila su po dva studenta.

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838
E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

Tokom čitavog praktičnog treninga studenti su imali pristup kompletima pribora za učenje šavova i šivenje, pa su pauze između operacija uvek bile ispunjene vežbanjem šavova i šivenja.

Broj intervencija koje smo imali priliku da vidimo: oko 2 po danu. Bilo je dana kada je taj broj rastao do 3-4, a suprotno tome padao i do 0. Tada smo vežbali šavove na opremi određenoj za to.

Studenti ni na ovoj rotaciji ne beleže ništa u svoje sveske, dokaz o tome da su taj dan prisustvovali je potpis profesora u knjizi rotacija.

Ova rotacija nije dostupna u decembru, a traje mesec dana.

Profesionalni praktični trening iz interne medicine

Ova praksa obuhvata sledeće: pristup i orijentacija ka problemu, interpretacija rezultata dobijenih ultrazvukom i rendgenom, interpretacija laboratorijskih rezultata, metodologija primenjene klinike, uvođenje, referisanje i sertifikacija kliničkog slučaja. Na čelu prakse iz interne medicine je doc. dr Massimo Giunti. U bolnici i ambulanti smo se, naime, sretali sa brojnim lekarima i specijalistima kao što su Simona D'Angelo, Eleonora Malerba, Sara Corradini, Michele Tumbarello, Francesco Dondi itd.

Praksa je brojala 10 studenata podeljenih u 5 grupa (G1, G2, G3, G4, G5). Radne obaveze su podeljene na sledeći način: G1 od 8 do 20h bolnica, G2 od 20 do 8h bolnica, G3 od 8 do 16h radiografija i ultrazvuk, G4 od 8 do 16h ambulanta, G5 slobodno. Svaki dan se menja raspored. Svako jutro u 8 i 30 se održava kratak brifing u sobi za sastanke gde studenti koji su radili noćnu smenu referišu određeni klinički slučaj. Ove sastanke je, uglavnom, držao profesor M. Pietra. Rad u bolnici podrazumevao je podelu terapija, merenje pritiska, temperature, respiracija, pulsa, nivoa glukoze, laktata i ketonskih tela u krvi, davanje hrane i vode životinjama, kao i šetanje i sakupljanje urina. Vizite su u 8h i 17h i obavezno je prisustvo studenata koji su u smeni. Rad u ambulanti je bio manje zahtevan nego rad u bolnici. Student je bio zadužen da prati lekara koji je u ambulanti i asistira mu pri osnovnim metodama pregleda, intervencijama i uzorkovanju krvi i urina.

Deobolnice

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITA DI BOLOGNA

Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITA DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838

E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

Rendgenkabinet

Smene na rendgenu i ultrazvuku su podrazumevale pomoć pri transportu životinje, kao i fiksaciju tokom procedura. Takođe, tokom pregleda dijagnostičar sve vreme objašnjava šta možemo uočiti, zašto određena promena javlja i koja je prognoza. Na ultrazvuku smo najčešće radili sa doc. dr Nikolinom Lintom, prof. M. Pietrom i prof. Alessiom Dianom. U sklopu ehografije se nalazi i kardiološki kabinet za ultrasonografiju srca. Na raspolaganju su dva rendgen

kabineta sa svom pratećom i zaštitnom opremom za osoblje i jedna prostorija za analizu rendgenograma i kompjutersku analizu i obradu. Pri snimanju rendgenograma naš zadatak je takođe bio da fiksiramo životinju u optimalan položaj (uvek rade dve projekcije: sagitalnu i latero-lateralnu). Pri analizi rendgenograma specijalista bi nas uvek pitao šta vidimo i objasnio patološku promenu koja se uočava.

Kada govorimo o broju pacijenata i intervencija koje smo imali priliku da vidimo na rendgenu i na ultrazvuku ne možemo tačno precizirati. Uglavnom je bilo oko 3 procedure, nekada i manje, a nekada i 5-6 (pogotovo na ultrasonografiji). Broj pacijenata u bolnici je varirao, ali se uglavnom kretao u sledećem rasponu 10-15 pasa i 1-4 mačke. Broj pacijenata u ambulanti je takođe veoma teško odrediti. Postoje tri ambulante koje rade ceo dan, kao i jedna soba za hitne slučajeve. Kako smo mi uvek sa jednim lekarom, imali smo priliku da prisustvujemo od 3-5 ambulantnih slučajeva. Soba za hitne slučajeve radi 00-24 sata, vikendima, praznicima... Broj hitnih slučajeva tokom dana je oko 1-2 (ponekad 3-4), a noću ne prelazi 3 (veoma retko čak i tri).

Ni na ovoj rotaciji studenti ne beleže ništa u svoje sveske, ali i vremena za to nema. Studentima su na raspolaganju svi kompjuteri (bolnica, ambulante, soba za hitne slučajeve) i na njima student može da pristupi kartonu bilo kog pacijenta. U kartonu se nalazi anamneza, dosadašnje analize i rezultati, kao i predstojeće intervencije i postupci.

Dokaz da je student odradio određeni dan na rotaciji je potpis doktora u knjigu rotacija.

Ova praksa je dostupna cele godine i traje mesec dana.

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITÀ DI BOLOGNA

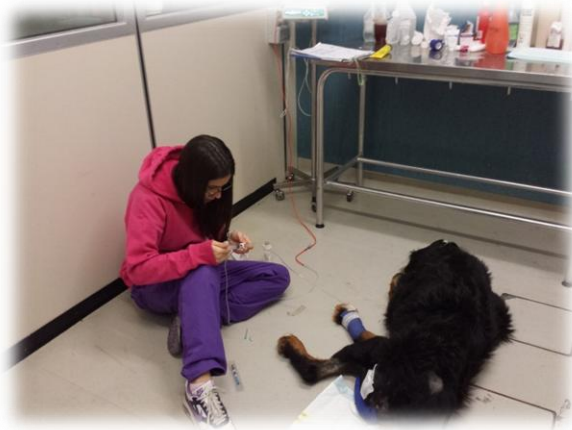
Ivana Lakić
ALMA MATER STUDIORUM UNIVERSITÀ DI BOLOGNA
MATRICOLA:1900048838
E-mail: ivana.lakic@studio.unibo.it Dosije studenta: 020/2010vm
ivanalakic0202010vm@gmail.com

Departman za veterinarsku medicinu
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Univerzitet Novi Sad

Kontakt telefon: 060-505-57-64

Volontiranje na Veterinarskoj klinici

U periodu od 01-08. januara 2015. volontirala sam na Ospedale Didattico Veterinario gde sam imala iste radne zadatke kao i na praksi iz interne medicine. Volonterima nije propisano gde moraju da provedu svoje radno vreme, već je njihov slobodan izbor i zavisi od ličnih interesovanja. Kako sam najveći afinitet pokazala ka radu sa pacijentima u bolnici, trudila sam se da najveći broj radnih sati provedem sa psima i mačkama koji se nalaze na bolničkom lečenju ili u sobi za hitne slučajeve. Tu sam imala priliku da učim o odnosu lekara sa životinjom, pristupu svakoj životinji ponaosob, pristupu problemu i izboru terapije i lečenja. Radno vreme volontera je kraće nego standardnih studenata praktičara i iznosi 8 sati, a smene su sledeće: 8-16h, 16-8h. Volonteru nije određeno koju smenu mora da radi, već je i to njegov lični izbor.

Novi Sad,
19.01.2015.

Ivana Lakić